

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 21 oktober 2025
Zaaknummer : 202596131
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder : +31455278665, theo.peters@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Merle Brüning
Raadsvergadering d.d. : 9 december 2025
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. Onderwerp

ISD BOL 2e Bestuursrapportage 2025

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

De uitvoering van de Participatiewet en aanverwante wetten is door de gemeenten Brunssum en Landgraaf, opgedragen aan de Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum en Landgraaf (ISD BOL).

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) ISD BOL heeft Gemeente Brunssum de 2e Bestuursrapportage (Berap) ISD BOL 2025 ontvangen op 10 september 2025.

Op grond van art. 23 van de Gemeenschappelijke Regeling van ISD BOL (GR), wordt de voorlopig vastgestelde 2e Berap 2025 ISD BOL aan de gemeenteraad toegezonden. Op grond van art. 21 van de GR kunnen de raden van de deelnemende gemeenten (binnen 12 weken nadat de berap hen is toegezonden) daartegen schriftelijk bezwaar indienen bij het Algemeen Bestuur.

Binnen 12 weken betekent dat de raad vóór 3 december bezwaar moet indienen. ISD BOL is ervan op de hoogte dat de Brunssumse commissie- en raadsvergadering op respectievelijk 18 november en 9 december 2025 zullen plaatsvinden. Een reactie van de gemeenteraad kan worden meegenomen voor de definitieve vaststelling van de 2e Berap 2025. De definitieve vaststelling van de 2e Berap 2025 gebeurt samen met de behandeling van eventuele bezwaren van de deelnemende gemeenten tijdens de DB- en AB-vergadering van respectievelijk 13 en 21 januari 2026.

b. Huidige situatie/probleemstelling

In de 2e Berap 2025 van ISD BOL wordt beleidsmatig en financieel verslag gedaan van de maanden januari tot en met juli 2025. De verantwoording in deze Berap is gebaseerd op het Bedrijfsplan 2025 ISD BOL.

Het Bedrijfsplan 2025 is de uitwerking van het Beleidsplan 2023-2026: "De klant centraal". In het Bedrijfsplan 2025 ISD BOL zijn 5 beleidsinhoudelijke activiteiten opgenomen waarover ISD BOL in deze Berap rapporteert.

De 2^e Berap is besproken tijdens de AB-vergadering ISD BOL van 24 september 2025.

Huidige situatie is dus dat de 2e Berap nog niet is vastgesteld door het dagelijks bestuur en nog niet aan de gemeenteraad is toegezonden. Voordat het aan de gemeenteraad wordt toegezonden, wordt uw College voorgesteld om uw gemeenteraad te adviseren ten aanzien van deze stukken geen bezwaar in te dienen bij het Algemeen Bestuur van ISD BOL en evenmin een zienswijze af te geven omdat de 2e Berap 2025 overeenkomt met de verwachtingen vanuit de bijgestelde begroting en de jaarrekening 2024.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

1. Kennis te nemen van de 2e Bestuursrapportage 2025 ISD BOL en ten aanzien van deze stukken geen bezwaar in te dienen en evenmin een zienswijze af te geven;
2. De gemeenteraad te adviseren voor het jaar 2026 de budgetten re-integratie en sociale werkvoorziening als onderdeel van het Participatiebudget te oormerken op basis van de mei-circulaire 2025:

- het budget re-integratie ad. € 1.987.429 te oormerken voor re-integratiedoeleinden voor de doelgroep Participatiewet en;

- het budget sociale werkvoorziening ad. € 9.684.014 te oormerken voor de uitkeringen in het kader van de sociale werkvoorziening;

3. Bijgaande 22e begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

Niet aan de orde.

2. traject tot dusverre

- Collegevergadering: 21 oktober 2025;
- Commissievergadering: 18 november;
- AB ISD BOL: 24 september 2025;
- DB ISD BOL: 10 september 2025.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W

Het college adviseert de gemeenteraad.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

- Participatiewet;
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW);
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ);
- Gemeentewet;
- Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL.

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Ja.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

Onderstaand wordt de 2e Bestuursrapportage 2025 van ISD BOL vertaald naar de gevolgen voor onze gemeentelijke financiële huishouding:

Financiële gevolgen en dekking op basis van programma begroting ISD BOL 2025

	ISD BOL 1e Berap 2025/begroting Brunssum 2e Berap				
	ISD BOL begroting 2025	2025	ISD BOL 2e Berap 2025	Bij/aframen	in % begr.
Werkdeel ISD-BOL	€ 529.169	€ 506.439	€ 510.371	€ 3.932	0,7%
Kinderopvang	€ 66.000	€ 56.000	€ 120.000	€ 64.000	79,0%
Inkomensdeel ind. BBZ, IOAW, IOAZ	€ 12.624.757	€ 13.090.278	€ 13.430.437	€ 340.159	3,0%
BUIG	€ -12.195.366	€ -12.588.041	€ -12.588.041	-	0,0%
Klanttevredenheidsonderzoek etc.	€ 29.510	€ 31.091	€ 31.073	€ -18	-0,1%
Bedrijfsvoering	€ 3.565.317	€ 3.425.014	€ 3.330.259	€ -94.755	-3,1%
Maatschappelijke participatie	€ 1.127.000	€ 1.137.000	€ 1.171.000	€ 34.000	3,0%
Subtotaal	€ 5.746.387	€ 5.657.780	€ 6.005.099	€ 347.319	8,0%

Werkdeel ISD BOL

Van het re-integratiebudget is voor 2025 €506.439 geormerkt voor de re-integratieactiviteiten van ISD BOL en geldt tevens als budgetplafond. Het budget Werkdeel 2025 (re-integratiebudget) in de begroting van de gemeente moet daarmee met €3.932 bijgeraamd worden.

Kinderopvang

De prognose kinderopvang zoals door ISD BOL opgenomen in haar (vanuit de 1^e berap 2025) bijgestelde begroting 2025 bedroeg €56.000. Deze prognose wordt in de 2^e Berap 2025 naar boven bijgesteld tot €120.000.

Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW, IOAZ

De voorlopige beschikking gebundelde uitkering BUIG over 2025 bedroeg €12.895.411.

in de Begroting 2025 van de gemeente werd rekening gehouden met een uitkering van €11.923.944 waardoor er een voordeel van €971.467 ontstond.

Daar staat tegenover dat ze in de 2^e Berap 2025 €13.090.278 aan uitgaven Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW, IOAZ prognostiseren, waar in de begroting van de gemeente Brunssum is uitgegaan van €12.195.911 aan uitgaven. Dit zorgt voor een nadeel van €894.367.

Inmiddels is de definitieve beschikking gebundelde uitkering BUIG over 2025 ontvangen, waaruit blijkt dat de uitkering is gestegen naar €13.424.269. Dit levert (t.o.v. de voorlopige beschikking) een voordeel op van €836.228. Dus tegenover een bijraming van de kosten met €347.319 staat een bijraming van de inkomsten van €836.228. Hierdoor ontstaat een positief saldo van €488.910, waarvoor bijgaande 22^e begrotingswijziging 2025 wordt voorgesteld.

Onderzoek rechtmatigheid/KTO/MER

Het onderzoek Rechtmatigheid, het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) en de MER zijn opgenomen in het Bedrijfsplan ISD BOL en worden betaald uit het Inkomensdeel (BUIG). In de 2^e Berap van ISD BOL is hiervoor €31.073 opgenomen, in de begroting van de gemeente Brunssum €31.091.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoeringskosten ISD BOL worden in de 2^e Berap 2025 naar beneden bijgesteld. Dit levert voor de gemeente Brunssum een voordeel op van €94.755. In onderdeel 3.c. is hier reeds een verklaring voor gegeven.

Maatschappelijke participatie

De uitgaven voor maatschappelijke participatie zijn hoger geraamd dan in de bijgestelde begroting. In de 2^e Berap 2025 ISD BOL worden de kosten maatschappelijke participatie voor Brunssum geraamd op €1.171.000, welk bedrag €34.000 hoger is dan de €1.137.000 in de gemeentelijke begroting.

Subtotaal 2^e Bestuursrapportage 2025 ISD BOL

Voor de gemeente Brunssum valt de 2^e Berap 2025 ISD BOL voordelig uit met €488.910. Dit wordt middels bijgaande 22^e begrotingswijziging 2025 verwerkt in de begroting van de gemeente Brunssum.

c. Argumenten en overwegingen

In deze paragraaf zal voor de 2^e Berap 2025 ISD BOL worden ingegaan op de algemene ontwikkelingen, klantaantallen, maatschappelijke participatie en bedrijfsvoering.

De vertaling naar de financiële consequenties voor Gemeente Brunssum wordt gemaakt in onderdeel 4.b.

Algemeen

Door middel van de 2^e Berap 2025 doet het Dagelijks Bestuur (DB) van ISD BOL verslag over de periode januari tot en met juli 2025. Analoog aan de begroting geschiedt dit aan de hand van de beleidsthema's:

- bevorderen uitstroom;
- beperken instroom;
- maatschappelijke participatie;
- toelichting op de bedrijfsvoering.

Omdat de begroting 2025 al vroeg, in februari/maart 2024 is opgesteld, is kritisch gekeken of bijstelling van de budgetten noodzakelijk is. Dit aan de hand van de jaarrekening 2024, begroting 2026 en het bedrijfsplan 2025.

Klantaantallen

Het jaar 2024 werd afgesloten met een afname van de cliëntaantallen PW van -0,2% (eindstand 646 cliënten).

Op 1 augustus 2025 is het cliëntenaantal voor de gemeente Brunssum 650, een toename van 0,6% ten opzichte van de eindstand 2024.

De instroom van cliënten in de gemeente Brunssum tot 1 augustus 2025 is hoger dan de vergelijkbare periode in 2024. De uitstroomcijfers in de gemeente Brunssum zijn lager ten opzichte van 2024.

Voor de gemeente Brunssum wordt voor de ontwikkeling van de cliëntaantallen, gelet op de sterke afbouw van de arbeidsfitte cliëntenaantallen in de afgelopen jaren, het huidige resterend cliëntenbestand en de verwachte instroom aan nieuwe cliënten met een laag arbeidsfitheidspercentage, in 2025 uitgegaan van een stabilisatie van de klantaantallen, de zogenaamde nullijn. Vanaf 2026 wordt uitgegaan van een daling van -2% van de cliëntenaantallen.

Qua cliëntaantallen is voor Brunssum de volgende prognose gesteld voor 2025 e.v. :

Brunssum	Realisatie 2024	2025	2026	2027	2028	2029
PW	0%	0%	-2%	-2%	-2%	-2%
Brunssum	646	646	634	622	610	598

Maatschappelijke participatie

Naast het uitvoeren van de minimaregelingen (zoals de collectieve ziektekostenverzekering en de individuele inkomenstoeslag) vallen hier ook de kosten voor bewindvoering en voorzieningen voor wonen onder.

We zien dat met name de uitgaven voor bewindvoering (weer) stijgen. Verder stijgen de kosten van bijzondere bijstand voor directe levensbehoeften. Dit wordt met name veroorzaakt door het verhogen van de toeslag voor mensen die in een inrichting verblijven én een huurcontract hebben.

Bedrijfsvoering

Bij de uitgaven voor bedrijfsvoering zien we positieve en negatieve bijstellingen:

- stijging van de 'Overige personeelskosten';
- daling van de uitgaven voor 'Inhuur- en uitzendkrachten';
- daling van de kosten van 'Huisvesting- en kantoorkosten';
- stijging van de kosten voor 'Automatisering'.

Per saldo betekent dit voor de gemeente Brunssum dat de uitgaven aan bedrijfsvoering met €55.777 naar beneden bijgesteld worden.

Conclusies

- ISD BOL (c.q. de keten met WSP en Betere Buren) blijft achter op de doelstelling van stabilisatie (0-lijn) van het cliëntenbestand voor 2025 te realiseren;
- De uitgaven voor maatschappelijke participatie stijgen voor de gemeente Brunssum;
- De uitgaven voor bedrijfsvoering dalen bij ISD BOL.

d. Opties en keuze

In feite zijn er 3 opties:

1. Bezwaar maken bij het AB van ISD BOL;
2. Geen bezwaar maken en een zienswijze afgeven;
3. Geen bezwaar maken en geen zienswijze afgeven.

Het college adviseert de raad om geen bezwaar te maken en evenmin een zienswijze af te geven (optie 3) omdat de 2e Berap 2025 overeenkomt met de verwachtingen vanuit de bijgestelde begroting en de jaarrekening 2024.

Ambtelijk is afgestemd met ISD BOL dat het voor de gemeenteraad niet mogelijk is om binnen de reguliere termijn van 12 weken een zienswijze te geven. Daarom is afgesproken dat, indien de raad alsnog een zienswijze wil indienen, deze na de raadsvergadering van 9 december 2025 per direct wordt aangeleverd. ISD BOL neemt deze reactie dan alsnog mee bij de definitieve besluitvorming op 21 januari 2026.

Op basis van de inhoud van de 2e Berap 2025, die overeenkomt met de begroting en jaarrekening, adviseert het college:

- Geen bezwaar of zienswijze in te dienen;
- In te stemmen met de bijgevoegde 22e begrotingswijziging 2025;
- De oormerking van de budgetten voor re-integratie en sociale werkvoorziening voor 2026 te bekrachtigen.

4. Bijlagen:

1. 202599028: 2e bestuursrapportage 2025;
2. 202599021: 22e begrotingswijziging inzake 2e BeRap 2025 ISD BOL.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202596131

De raad van de gemeente Brunssum,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 oktober 2025, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

Besluit:

1. Kennis te hebben genomen van de 2e Bestuursrapportage 2025 ISD BOL;
2. Af te zien van het maken van bezwaar tegen deze bestuursrapportage bij het Algemeen Bestuur van ISD BOL;
3. De gemeenteraad te adviseren voor het jaar 2026 de budgetten re-integratie en sociale werkvoorziening als onderdeel van het Participatiebudget te oormerken op basis van de mei-circulaire 2025:
 - het budget re-integratie ad. € 1.987.429 te oormerken voor re-integratiedoeleinden voor de doelgroep Participatiewet en;
 - het budget sociale werkvoorziening ad. € 9.684.014 te oormerken voor de uitkeringen in het kader van de sociale werkvoorziening;
4. Bijgaande 22e begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 9 december 2025

De Raad voornoemd,

Voorzitter

Griffier